

PORIN TAIDEMUSEON VUOSIKERTOMUS 1984

SISÄLLYS

HALLINTO	1
HENKILÖKUNTA	2
KOULUTUS JA OPINTOMATKAT	3
TOIMITILAT JA VARUSTEET	5
TAIDEKOKOELMAT	
Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma	7
Porin kaupungin taidekokoelma	9
Lahjoitukset	10
Lahjoitukset museon kokoelmaan	10
Hankinnat	10
Paul Osipowin tallennus	12
Kansainvälisen taideliiton (IAA) grafiikankokoelman tallennus	12
PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU	13
Kirjasto	13
Arkisto	14
Kuva-arkisto	18
NÄYTTELYTOIMINTA	19
MUSEO JA YLEISÖ	22
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	24
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	25
MUU TOIMINTA	40
TALOUS	41

PORIN TAIDEMUSEON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1984

HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Museon johtokuntana toimii kulttuurilautakunnan kuvataidejaosto. Kuvataidejaostoon kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat kulttuurilautakunnan nimeämät jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtajana markkinointisihteeri Aimo Ruusunen,
varajäsenenä teatteriohjaaja Noora Männistö,

varapuheenjohtaja opettaja Sirkka-Liisa Unkila,
varajäsenenä toimistonhoitaja Sirkka Levjäjärvi,
jäseninä

valaja Tauno Söderberg,
varajäsenenä offsetpainaja Raimo viinämäki,

majuri Antti Pekola,
varajäsenenä kaavapiirtäjä Marja Hautamäki,

vahtimestari Raija Kallioluoma,
varajäsenenä piiripäällikkö Anssi Kalliomäki,

toimistosihteeri Marketta Jokinen,
varajäsenenä laitoskirjastonhoitaja Eira Levander.

Kaupunginhallituksen edustajana kuvataidejaostossa on ollut varatuomari Erkki Järvenpää. Käsiteltyjen asioiden esittelijöinä ovat toimineet museonjohtaja Marketta Seppälä (taidemuseo) ja rehtori Pertti Ala-Outinen (taidekoulu). Sihteerinä on toiminut kulttuurisihteeri Sulo A. Savo. Kuvataidejaoston kokouksiin on myös osallistunut kulttuurilautakunnan puheenjohtaja Esa-Erik Yrjönkoski.

Kuvataidejaosto kokoontui 14 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 203 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittävää pykälää. Kulttuurilautakunnassa käsiteltiin kuvataidejaoston esityksestä 14 taidemuseon hallintoon tai yleensä kuvataiteeseen liittyvää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivirastona on kaupungin rahatoimisto.

HENKILÖKUNTA

Vakinainen ja tilapäinen henkilökunta
sekä asiantuntijat

Vakinainen henkilökunta:

Marketta Seppälä, FK, taidemuseonjohtaja
Yrjö Nurkkala, FK, amanuenssi
Aira Laiho, merkonomi, kanslisti
Jouni Lehtinen, talonmies-hallimestari
Pirjo-Riitta Lindholm, valvoja-opas
Soili Pitkälä, valvoja-opas
Ritva Maja, siivooja
Eila Ahlgren, siivooja

Tilapäinen henkilökunta:

Marjo-Riitta Koskinen, merkonomi, museoapulainen 1.1. – 31.12.
Hilkka Kuusijärvi, Huk, näyttelysihteeri 1.1. – 31.12.
Esko Nummelin, Huk, aluetaidemuseotutkija, 1.1. – 31.12.
Olli-Pekka Hakala, talonmies-hallimestarin apulainen, 1.11. – 31.12.
(kunnallinen työllistämistuki)
Tuula Hölsö, valvoja-opas, 9.4. – 31.12. (kunnallinen työllistämistuki)
Oiva Luotola, talonmies-hallimestarin apulainen, 1.1. – 31.10. (kunnallinen työllistämistuki)
Jouni Simonen, valvoja-opas, 1.1. – 31.4. (kunnallinen työllistämistuki)
Esa Tamminen, näyttelymestari, 24.4. – 10.8. (kunnallinen työllistämistuki)
Päivi Granö-Raunio, PO, tutkija, 1.7. – 30.11.
Jari-Pekka Vanhala, Fil.yo, museoharjoittelija, 19.5. – 31.7.

Siivoojien kesälomittajana on ollut Tiina Anttila.

Porin koululaitoksessa on järjestetty 9. – 10. luokkien oppilaille

Kouluhallituksen edellyttämää työelämään tutustumista. Taidemuseossa ovat olleet seuraavat oppilaat: Sanna Haanpää (Pohjois-Porin yläaste), Kati Ahonkivi (Pohjois-Porin yläaste), Pia Kuntanen (Pohjois-Porin yläaste), Jyrki Poutanen (Itä-Porin yläaste), Kaisa Tala (Kuninkaanhaan yläaste).

Museon valokuvaustöitä ovat suorittaneet museon henkilökunnan lisäksi pääasiassa Douglas Sivén ja Vesa Antikainen.

Ulkopuolisina asiantuntijoina ovat toimineet fil.tri Salme Salajas-Korte (Näyttelyluettelon esipuhe), teollinen muotoilija Erkki Linnala (näyttelyluettelon esipuhe), yliopettaja Ismo Kajander (näyttelyluettelon esipuhe), taiteilija Kuutti Lavonen (Varrella virran –näyttelyn valmistelut).

KOULUTUS JA OPINTOMATKAT

Museon henkilökunta on näyttelyjen kuljetusmatkojen yhteydessä tutustunut Helsingin museoihin ja näyttelyihin. Museon henkilökunta on lisäksi osallistunut seuraaviin koulutustilaisuuksiin:

- 16.2. – 18.4. Toimistohenkilökunnan täydennyskoulutuskurssi Porissa, museoapulainen Marjo-Riitta Koskinen.
- 10.5. – 12.5. Valtakunnalliset museopäivät Raumalla, museonjohtaja Marketta Seppälä, näyttelysihteeri Hilikka Kuusijärvi, aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin ja amanuessi Yrjö Nurkkala sekä kuvataidejaoston edustajana puheenjohtaja Aimo Ruusunen.
- 12.5. Suomen museoliiton 61. vuosikokoukseen osallistui kaupunginhallituksen edustajana kuvataidejaoston puheenjohtaja Aimo Ruusunen.
- 8.6. Perehdyttämiseen liittyvä tulokaskurssi Porissa, aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin.
17. – 19.10. Valtakunnalliset taidemuseopäivät Kuopiossa, museonjohtaja Marketta Seppälä, amanuessi Yrjö Nurkkala.
6. –9.8. Karoly Klimón –näyttelyn valmisteluihin liittyvä matka Unkariin (Suomi-Unkari seuran stipendi), museonjohtaja Marketta Seppälä.
- 31.10. – 2.11. Varrella virran –kansainvälisen valokuvataiteen näyttelyn valmisteluihin liittyvä matka Pariisiin (opetusministeriön apuraha), museonjohtaja Marketta Seppälä.

Jäsenyydet ja edustukset

Kertomusvuoden aikana museonjohtaja Marketta Seppälä on ollut opetusministeriön nimeämän museoasiain neuvottelukunnan varajäsenenä ja ko. Neuvottelukunnan taidemuseojaoston jäsenenä sekä Suomen museoliiton taidemuseovaliokunnan jäsenenä.

Amanuessi Yrjö Nurkkala on ICOM-Suomen osasto ry:n henkilöjäsen ja CIDOCin henkilöjäsen. (International Committee for Documentation on yksi kansainvälisen museoneuvoston ICOMin erityistoimikunta.)

TOIMITILAT JA VARUSTEET

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti Carl Johan von Heidekenin (1832-1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti Gustaf Nyströmin (1856-1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostyölle laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky Kristian Gullichsenin johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen. Tavoitteena on ollut luoda museoteknisesti ajanmukaiset tilat monipuoliselle aluetaidemuseotoiminnalle.

Kaikkiaan lähes 3 000 m² käsittävän pakkahuoneen saneeraustyöt toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen rakennusvaiheen aikana valmistuivat museon aula, kahvila ja luentosali (noin 300 m²), joita käytetään myös vaihtuvien näyttelyiden näyttelytilana. Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön iso näyttelyhalli (noin 800m²) ja sen myötä siirrettävät näyttelyrakenteet. Kokonaisuudessaan museo valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöön. Museossa on em. tilojen lisäksi taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, konservointihuone, valokuvauslaboratorio sekä toimistotilat.

Porin taidekoulun tilat rakennuksen itäpäädyn toisessa kerroksessa valmistuivat kesäkuussa 1979. Länsipäädyn ns. ateljeetilat,

Grafiikan työhuone ja maalausateljee, valmistuivat syksyllä 1981, ja ne on luovutettu toistaiseksi taidekoulun käyttöön.

Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Museorakennus on vakuutettu Porin kaupungin rakennusviraston toimesta.

TAIDEKOKOELMAT

Porin taidemuseon kokoelmina ovat Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma ja Porin kaupungin taidekokoelma. Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma on pysyvästi sijoitettu museoon, ja sitä kartutetaan vuosittain säätiön varoin. Porin kaupungin kokoelmasta pääosa on sijoitettu julkisesti esille kaupungin virastoihin ja laitoksiin. Taidemuseon valmistuttua osa kaupungin taidehankintamäärärahoista käytetään museon kokoelmien kartuttamiseen, osa julkisiin tiloihin sijoitettavien teosten hankintaan.

Sijoitettuina taidemuseoon ovat Kansainvälisen Taiteilijajärjestön (IAA) omistama grafiikkakokoelma ja Paul Osipowin 12 maalauksen tallennuskokoelma.

Museon kokoelmien luetteloinnissa on käytössä rekisteröintijärjestelmä, joka perustuu automaattiseen tietojenkäsittelyyn. Kokoelmien teosten museaaliset perustiedot ovat tietokoneen muistissa, josta niitä laaditun ohjelman puitteissa voidaan tulostaa käyttäjän haluamalla tavalla. Järjestelmä palvelee sekä museon omaa että ulkopuolista tutkimusta.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma

Taidemuseoon sijoitettuna peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.8.1971 perustaman Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma, joka jo perustamisvaiheessa käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseon tilojen valmistuttua museoon syyskuussa 1981. Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken on tehty sopimus kokoelmien säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä. Taidesäätiön kokoelmaa kartutetaan vuosittain.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta nykypäiviin pääpainon ollessa uusimmassa sotien jälkeisessä taiteessa. Kokoelmassa ovat erityisesti edustettuina useita sellaisia modernin suomalaisen kuvataiteen edustajia, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon kertomusvuonna ovat kuuluneet puheenjohtajana säätiön perustaja, Maire Gullichsen ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenään fil.tri. Lilli Alanen sekä jäsenenä akateemikko Sam Vanni, fil.tri. Salme Sarajas-Korte, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä (kaupungin edustajana) ja taidemuseonjohtaja Marketta Seppälä (kaupungin edustajana). Porin kaupungin edustajien varajäsenenä ovat toimineet apulaiskaupunginjohtaja Ylermi Säteri ja kaupunginarkkitehti Matti Salmivalli. Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä on toiminut kulttuurisihteerinä Sulo A. Savo.

Kertomusvuoden aikana taidesäätiö osti yhdessä Porin kaupungin kanssa Unto Pusan teoksen ”Ympyrä neliossa” (Hommage a Delaunay II), 1957, öljymaalauksena kankaalle, 100x100 cm.

Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken vuonna 1980 solmitussa sopimuksessa mainitut taideteokset inventaarionumeroilla 24, 114, 124, 147, 167, 181, 223 ja 303 eivät vielä ole taidemuseossa.

Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 490 inventaarionumeroilla 1-503.

Taidemuseossa on kertomusvuoden aikana esitelty säätiön teoksia säännöllisesti ja laajempaan kokonaisuuteen 16.6. – 12.8.1984 järjestetyssä näyttelyssä ”Suomalaista ja ranskalaista taidetta Maire Gullichsenin kokoelmista / Finsk och fransk konst ur Maire Gullichsens samlingar”.

Taidesäätöön kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

Hommage á Unto Pusa, Porin taidemuseo 8.1. – 26.2.1984, Helsingin Taidehalli 10.3. – 1.4.1984, Etelä-Karjalan taidemuseo (Lappeenranta) 6.4. – 23.4.1984, Kuopion taidemuseo 19.5. – 10.6.1984.

Unto Pusa, ”Kaksi naishahmoa”, 1965, öljy, inv.n:o MG 99

Unto Pusa, ”Nyrkkipajan esineistöä”, 1960, öljy, inv.n:o MG 479

Unto Pusa, ”Ympyrä neliössä”, 1957, öljy, inv.n:o TM 846

Helene Schjerfbeck utställningen, Ekenäs stads historiska museum 1. – 29.7.1984.

Helene Schjerfbeck, ”Omakuva”, 1926, öljy/hiili, inv.n:o MG 408

Helene Schjerfbeck, ”Koristekurpitsoja”, 1935, öljy, inv.n:o MG 409.

Suomalaisen kuvataiteen näyttely, Moskovan taiteilijatalo Neuvostoliitto, syksy 1984.

Kain Tapper, ”Kuutamo”, 1975, puuveistos, inv.n:o MG 374

Rafael Wardi, Vuoden taiteilija 1984, 17.8. – 16.9.1984 Helsingin Taidehalli.

Rafael Wardi, ”Olavi Martikaisen muotokuva”, 1954, lyijykynä, inv.n:o MG 281.

Rafael Wardi, ”Sisäkuva”, 1953, lyijykynä, inv.n:o MG 282

Rafael Wardi, ”Sisäkuva, tuoli”, 1953, lyijykynä, inv.n:o MG 283

Kertomusvuoden aikana konservoitiin Ahti Lavosen ”Kohtaavat muodot” 1968, aktyyli, Ateneumissa. Säätöön grafiikkakokoelman passepartout-pahveja on uusittu ja teoksia kehystetty. Kokoelman teosten valokuvausta on jatkettu.

Porin kaupungin taidekokoelma

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu vuodesta 1959 lähtien kuvataidelautakunnan toimesta ja vuodesta 1981 lähtien kulttuurilautakunnan kuvataidejaoston toimesta. Vuodesta 1979 alkaen kaupungin kokoelmien hoito siirtyi Porin taidemuseon tehtäväksi.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteena ovat olleet toisaalta oman toiminta-alueen kuvataiteen tallennus, toisaalta museossa olevien pysyvien kokoelmien identiteetin vahvistaminen. Pääosa hankituista teoksista sijoitetaan kaupungin virastoihin ja laitoksiin julkisesti esille, osa sijoitetaan museoon ja osa hyödyntää kiertonäyttelyiden muodossa aluetaidemuseon näyttelytuotantoa. Vuodesta 1981 lähtien Porin taidekoulun talousarviovaroin on alettu kartuttaa koulun oppilastöiden kokoelmaa. Kaupungin kokoelmaan sisältyvät siis erillisinä kokoelmina julkisten tilojen teokset, taidemuseon kokoelma ja taidekoulun oppilastöiden kokoelma.

Kertomusvuoden aikana näyttelytuotannon yhteydessä kokoelmiin saatiin huomattavia teoslahjoituksia, mm. Unto Pusa öljymaalauksia vuodelta 1969 ja unkarilaisen Károly Klimón kollaasi vuodelta 1984.

Kertomusvuoden aikana museon kokoelmaan saatiin lahjoituksina 8 teosta. Hankintoina kokoelmaa kartutettiin 45 teoksella, joiden yhteishinta oli 133 744 markkaa. Kertomusvuoden päättyessä kokoelma käsitti 897 teosta.

Lahjoitukset

- Inv.no 865 Lempinen, Päivi, ”Kaatuva karnevaalikatos”, 1981, akvatinta etsaus, 37x50 cm, lahj. Työväenopisto ja toverikunta.
- Inv.no 882 Delette, Marie, ”Dejeuner sur l’herbe”, öljy, 33x46 cm, lahj. Taiteilija.
- Inv.no 886 Brekte, Janis, ”Konventa setas pagalms”, 1983, vesiväri, 102x73 cm, lahj. Riian kaupunki.
- Inv.no 892 Elomaa, Aarne, ”Espanjalainen nainen”, 1981, väripuupiirros, 56x37,5 cm, lahj. Porin taiteilijaseura ry.

Lahjoitukset museon kokoelmaan

- Inv.no 841 Oja, Onni, ”Assisialaisia nunnia” 1983, litografia, 48x37 cm, lahj. Eurographica Oy.
- Inv.no 845 Pusa, Unto, ”Muotoja II”, 1969, öljy, 140x277,5 cm, lahj. Maijaliisa Pusa.
- Inv.no 884 Klimó, Károly, ”Syksyn tunnot”, 1984, kollaasi, 92x111 cm, lahj. taiteilija.
- Inv.no 885 Blumbergs, Ilmars, ”Vastakohdat”, 1978, litografia, 59,5x80,5 cm, lahj. taiteilija.

Hankinnat

- Inv.no 842 Linturi, Into, ”Hevosia”, 1964, 25x34 cm,
- Inv.no 843 Linturi, Into, ”Peltomaisema”, 1965, öljy, 20x25,
- Inv.no 844 Linturi, Into, ”Piha”, 1979, öljy, 65x54 cm,
- inv.no 846 Pusa, Unto, ”Ympyrä neliössä” (Homage a Delaunay II), 1957, öljy, 100x100 cm,
- inv.no 847 Kaskipuro, Pentti, ”Tatti”, 1981, kuivaneula, 13x14 cm,
- inv.no 848 Kaskipuro, Pentti, ”Kivi”, 1981, kuivaneula, 17x12 cm,
- inv.no 849 Kaskipuro, Pentti, ”Sotamies ja herra”, 1982, kuivaneula, 13x15 cm,
- inv.no 850 Kaskipuro, Pentti, ”Syksy”, 1981, kuivaneula, 19x13 cm,
- inv.no 851 Kaskipuro, Pentti, ”Fasaaninainen”, 1981, kuivaneula, 11x12 cm,
- inv.no 852 Kaskipuro, Pentti, ”Luuta”, 1981, kuivaneula, 12x12 cm,
- inv.no 853 Kaskipuro, Pentti, ”Eno nilkuttaja”, 1982, kuivaneula, 14x13 cm,
- inv.no 854 Kaskipuro, Pentti, ”Jätesäkki”, 1982, kuivaneula, 12x12 cm
- inv.no 855 Kanerva, Raimo, ”Mobile”, 1983, serigrafia, 35x25 cm,
- inv.no 856 Kanerva, Raimo, ”Kesämökki”, 1983, serigrafia, 35x25 cm,
- inv.no 857 Kanerva, Raimo, ”Millainen on ruusu?”, 1983, serigrafia, 29x20 cm,
- inv.no 858 Kanerva, Raimo, ”Elegia”, 1983, serigrafia, 35x25 cm,
- inv.no 859 Kanerva, Raimo, ”Aapinen”, 1983, serigrafia, 29x21 cm,
- inv.no 860 Kanerva, Raimo, ”Intiimisti”, 1983, serigrafia, 35x25 cm,
- inv.no 861 Kanerva, Raimo, ”Pihlaja koputti”, 1983, serigrafia, 35x25 cm
- inv.no 862 Kanerva, Raimo, ”Oi byrokraatti”, 1983, serigrafia, 35x25 cm
- inv.no 863 Lempinen, Päivi, ”Sade”, 1984, etsaus akvatinta, 29x37 cm
- inv.no 864 Lempinen, Päivi, ”Kasuuni”, 1984, sekatekniikka, 43x61 cm,
- inv.no 870 Lamberg, Ensio, ”Asetelma”, 1984, sekatekniikka, 43x61 cm,
- inv.no 872 Bremer, Stefan, ”Yön hahmot”, 1984, mustavalkoinen valokuva, 100x70 cm,

- inv.no 873 Bremer, Stefan, ”Yön hahmot”, 1984, mustavalkoinen valokuva, 100x70 cm,
 inv.no 874 Jokisalo, Ulla, ”Keskeinen sanasto 6”, 1984, mustavalkoinen valokuva, 50x60,
 inv.no 875 Jokisalo, Ulla, ”Keskeinen sanasto 3”, 1984, mustavalkoinen valokuva, 50x61 cm,
 inv.no 876 Jokisalo, Ulla, ”Keskeinen sanasto 2”, 1984, mustavalkoinen valokuva, 50x61 cm,
 inv.no 877 Jokisalo, Ulla, ”Keskeinen sanasto 7”, 1984, mustavalkoinen valokuva, 50x61 cm,
 inv.no 878 Lavonen, Kuutti, ”Yy”, 1983, värivalokuva, 61x43 cm,
 inv.no 879 Tuominen, Immo, ”Metsän valo”, 1983, akryyli, 130x132 cm,
 inv.no 880 Sammallahti, Pentti, ”Andante: valo- ja äänikuvia”, 1984, offsetlitografia, 14x11 cm,
 inv.no 881 Blomstedt, Juhana, ”Dialogues des sourds”, 1978, akryyli, 197x264 cm,
 inv.no 883 Mattila, Pekka, ”Muutoksen merkit”, 1984, akryyli, 120x120 cm,
 inv.no 887 Klimó, Károly, ”Transsendenttistä mietiskelyä”, 1983, tempera-lyijykynä, 90x103 cm,
 inv.no 888 Suominen, Simo, ”Nami-namimaan kuningas tuli lentäen”, 1983, öljy, 70x90 cm,
 inv.no 889 Suominen, Simo, ”Mennään kirjastoon”, 1983, öljy, 70x90 cm,
 inv.no 890 Holmström, Lars, ”Heinäkuu, 1983”, 1983, serigrafia, 60x46 cm,
 inv.no 891 Holmström, Lars, ”Dia I, Castellum”, 1983, serigrafia, 60x44 cm,
 inv.no 893 Valjakka, Timo, ”Hietaniemi”, 1984, värivalokuva, 17,2x23,8 cm,
 inv.no 894 Valjakka, Timo, ”Loviisa”, 1984, värivalokuva, 17,3x24,5 cm
 inv.no 895 Valjakka, Timo, ”Porvoo”, 1984, värivalokuva, 17,4x24,5 cm
 inv.no 896 Karkku-Hohti, Anja, ”Iltapäivä”, 1984, öljy, 130x100 cm,
 inv.no 897 Fieve, Rene, ”Rakennustyöläiset”, 1983, serigrafia, 80x97 cm

Paul Osipowin tallennus:

- ”Äyspää”, akryyli, 1981, 184x364 cm,
 ”Iisakin kirkko”, akryyli, 1981, 239x189 cm,
 ”Sherry V”, akryyli, 1978, 66x146 cm,
 ”Julie-Bee”, akryyli, 1978, 78x124 cm,
 ”Cat fish”, akryyli, 1979, 85x102 cm,
 ”Itkumuuri”, akryyli, 1980, 185x364 cm,
 ”Maalaus”, akryyli, 1977, 181x227 cm,
 ”Kesämaalaukset”, akryyli, 1978, 140x225 cm,
 ”Kolme eriväristä neliötä”, akryyli, 1978, 140x225 cm,
 ”Kaksi sinistä”, akryyli, 1978, 140x242 cm,
 ”Avattu neliö”, akryyli, 1982, 184x364 cm.

Kansainvälisen Taideliiton (IAA) grafiikkakokoelman tallennus:

Kansainvälisen Taideliiton maailmankongressin yhteydessä toukokuussa 1983 liitto lahjoitti Suomen taiteilijaseuralle laajan kansainvälisen grafiikkakokoelman, joka käsittää 128 työtä 15 eri maan nykytaiteilijalta. Suomen taitelijaseura on sijoittanut kokoelman toistaiseksi Porin taidemuseoon.

IAA:n kokoelma liittyy Porin taidemuseon toimintaan olennaisesti. Useat kokoelman taiteilijoista – Vasarely, Burri, Calder, Sonia, Delaunay, Miró, Manzu, Pauluzzi – ovat olleet esillä museon näyttelyissä ja heistä on koottu materiaalia museon arkistoon.

Porin taidemuseo on huolehtinut kaupungin kokoelmiin kuuluvien teosten kortistoinnista ja luetteloinnista sekä kehystyksestä. Kaupungin virastoihin ja laitoksiin sijoitettujen teosten inventointia ja arkistokuvausta on jatkettu. Kokoelmista koottuja pienoisenäyttelyjä ja teosryhmiä on

lainattu koulujen käyttöön. Taidemuseon toimesta on myös huolehdittu teosten sijoittamisesta julkisiin tiloihin ja niiden lainaamisesta näyttelyihin.

PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU

Porin taidemuseon tietopalveluun kuuluvat museon arkisto- ja kirjastotoiminnot. Sisällöllisesti oman kokonaisuuden tietopalvelussa muodostaa Satakuntaosasto, jonka tiedon tuottamiseen osallistuu aluetaidemuseotutkija (Ks. Aluetaidemuseotoiminta).

Kertomusvuoden aikana tietopalvelun kehittäminen on jakaantunut kahtaalle, toisaalta järjestelmän osien tiedon tallennukseen ja toisaalta koko järjestelmää palvelevan tesaauruksen rakentamiseen. Tesaaurus, kontrolloitu sanasto, varmistaa yhtenäisen tiedon tallennuksen ja johdattaa tiedon haussa kattavaan hakutulokseen.

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on myös museoyleisön käytettävissä. Organisatorisesti kirjasto ei ole itsenäinen eikä sillä ole päätoimista henkilökuntaa, vaan sen hoito ja ylläpito tapahtuu henkilökunnan toimesta.

Kirjastoon kootaan museotoimintaa, kuvataidetta, arkkitehtuuria, taideteollisuutta ja valokuvausta sekä kulttuurihistoriaa käsittelevää aineistoa. Porin taidemuseon toimiessa aluetaidemuseona Satakunnassa kirjaston yhtenä painopistealueena on maakunnallinen kuvataide eri ilmiöineen. Kirjaston kokoelmiin kootaan eri museoiden ja taidejärjestöjen ohjelmia ja vuosikertomuksia. Samoin kerätään kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, esimerkiksi julisteita, näyttelyluetteloita ja –esitteitä sekä kutsukortteja. Määrällisesti eniten aineistoa oli kertomusvuoden päättyessä luokissa ”Kuvataide, näyttelyjulkaisut”, ”Lehtileikkeet”, ”Museoiden ja taidejärjestöjen esitteet ja vuosikertomukset” ja

”Kuvataide- ja museoalan aikakausilehdet”.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-aiheluokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan Suomalaiset luettelointisäännöt –ohjeistoa. Hakemisto kattaa kirjamuotoisen aineiston. Luettelot on järjestetty nimikkeen ja tekijän mukaan aakkosjärjestykseen sekä UDK-aihenumeron mukaiseen kasvavaan numerojärjestykseen. Lehtileikekokoelmalla on oma korttihakemisto. Kertomusvuoden aikana aloitettiin lehtileikekokoelman mikrofilmaus 16 mm mustavalkoiselle mikrofilmille. Negatiivioriginaaleista on teetetty positiiviset käyttökopiot.

Kirjaston runsas luetteloimaton näyttelyjulkaisuaineisto ja rajalliset henkilöresurssit ovat lisänneet tuntuvasti tarvetta siirtyä kirjastoaineiston atk-luettelointiin. Huomioiden siirtymisen atk-luettelointiin aloitettiin kertomusvuoden aikana tesaurytymisen asiasanaston rakentaminen.

Kertomusvuoden aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 167 numeroa. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 702 nidettä.

Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtaen yhteensä 711 numeroa. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 1 705 numeroa.

Kertomusvuoden aikana museoon tuli tilattuna seuraavat lehdet:

Kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet

- Arkkitehti, Suomi
- Art & Artists, Englanti
- Artforum, USA
- Art International, Sveitsi
- Bildende Kunst, DDR
- Cahiers, Ranska
- Cras, Tanska
- Dutch Art and Architecture today, Hollanti
- Flash Art, Italia
- Iskusstvo, Neuvostoliitto
- Kielikello, Suomi
- Kirjastopalvelun tiedote, Suomi
- Kulttuurivihkot, Suomi
- Kunst & Antiquitäten, Saksan Liittotasavalta
- Lehdistökatseus, Suomi
- Louisiana Revy, Tanska
- MDA Information, Englanti
- Museo, Suomi
- Museum, julkaisija Unesco
- October, USA
- Paletten, Ruotsi
- Svenska Museer, Ruotsi
- Synteesi, Suomi
- Taide, Suomi
- Taidehalli, Suomi
- Valokuva, Suomi
- Yleisarkistojen tiedotuksia, Suomi
- Look at Finland, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tuli vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Dialogue, USA
- Kansallismuseo, Museovirasto, Suomen kansallismuseo
- Karhunpalvelus, Porin kaupungin henkilöstötoimisto
- Mikkelin taidemuseon tiedotuslehti
- Museopolitiikka, Museopoliittinen yhdistys
- Museotaite, Alvar Aalto-museo
- Museotiedote, Turun maakuntamuseo
- Museouutiset, Lahden kaupunginmuseumuseo
- Porissa tapahtuu, Porin kaupungin matkailutoimisto
- Raito, Lapin maakuntamuseo
- Semafoori, Rautatiemuseo
- Tekniikan Waiheita, Suomen Teknillinen Museoyhdistys
- Tiedote, Keski-Suomen museo
- Tiedote, Satakunnan seutukaavaliitto
- Tiedote, moniste, Turun ja Porin läänin taidetoimikunta
- Tiedotuslehti, Porin kaupungin kirjasto

Sanomalehdet, joista arkistoitiin museon toimialueen museo- ja kuvataidetahtumia käsittelevät kirjoitukset

- Helsingin sanomat
- Lalli
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Arkisto

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilaiset arkistot:

- Porin taidemuseon virka-arkisto,
- Toimittaja Arvo Mäen arkisto, joka sisältää toimittaja Mäen keräämää aineistoa Porin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä, lahjoitettu 1980
- Taidevintin arkisto, joka sisältää kulttuurisihteerin Sulo A. Savon kokoamaa, Porissa vuosina 1964-1977 toimineen kunnallisen taidegallerian toimintaa käsittelevää aineistoa, lahjoitettu 1979.
- Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto, joka sisältää kolme kansiota aineistoa taiteilijan muotokuvatuotannosta, lehtileikkeitä ja taiteilijan suunnittelempia mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Arkiston on lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen vuonna 1982.
- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto, joka käsittää mm. Matti Taipaleen Kannatusyhdistyksen toimeksiannosta tekemän pienimuotoisen tutkimuksen ”Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari”. Arkiston lahjoitti toimintansa lopettanut yhdistys vuonna 1983.
- Täydennys Arvo Mäen arkistoon. Täydennys sisältää 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja joitakin lehtileikkeitä sekä näyttelyjulkaisuja koskien satakuntalaista kuvataide-elämää vuosina 1958-1979. Arkiston on lahjoittanut Arvo Mäki vuonna 1984.
- Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto, joka sisältää yhdistyksen suorittaman taiteilija Olavi Jalkasen teosten inventoinnin. Arkisto on lahjoitettu vuonna 1984.

Kertomusvuoden aikana ovat lahjoittaneet arkisto- ja kirjasto-aineistoa seuraavat yksityiset henkilöt ja yhteisöt. Listasta puuttuvat ne yhteisöt (museot, yliopistot), joiden kanssa ollaan julkaisuvaihtotoiminnassa:

Lapinlahden taidekeskus, Taidemaalari-liitto, Rauman taiteilijaseura, Valamon luostari, Ortodoksinen kirkkomuseo, Suomen kotiteollisuusmuseo, Suomen Taiteilijaseura, Eric Moinet, Sirkka-Liisa Nurkkala, Valtion painatuskeskus, Kunstnernes Hus, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki, Pirjo-Riitta Lindholm, Marketta Seppälä, Satakunnan seutukaavaliitto, Eduskunnan hallinnon-osasto, Musée Départementa Dobó István Vármúzeum (Eger), Kulturhistorische Museum

(Stralsund), Ranskan suurlähetystö, Carl-Gustaf Lilius, Leena Rantanen, Porin Teatterisäätiö, Porin Teatteritalo Oy, Arkiv för dekorativ konst (Lund), Maire Gullichsen, Aimo Ruusunen, Galerie Denise René (Pariisi), Wassili Lepanto, British Council, Tibor Bartfay, Nationalmuseum Biblioteket, Raija Hatanpää, Helsingin taidehalli, Centre National D'art et de Culture Georges Pompidou, Pertti Ala-Outinen, Pohjoismainen taidekeskus, Moderna Museet, Francois Morellet, Matti Nordling, Arvo Mäki ja Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistys.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 105 päänumerolla, jotka sisältävät yhteensä 2598 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Kuva-arkiston päänumeroiden kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 203.

Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Huomattava määrä kuvamateriaalia syntyi myös aluetaidemuseotoimintaan liittyvien inventointien ja dokumentointityön yhteydessä sekä toteutettaessa kuvataidetta käsitteleviä diasarjoja. Kuluneen vuoden aikana jatkettiin myös näyttelyiden dokumentointia videoimalla. Videolle kuvattiin taidemaalari Unto Pusan ja ranskalaisen kuvanveistäjän Bernard Pagesin näyttelyt.

Kertomusvuonna kuvatallennekokoelmien yhteydessä otettiin käyttöön muun kirjastoaineiston yhteydessä käytössä oleva yleinen kymmenluokittelu, mikä mahdollistaa ATK-järjestelmän myötä eri hakuperustein tapahtuvan kuvien etsimisen ja kuva-aineiston täysipainoisen käytön.

NÄYTTELYTOIMINTA

Porin taidemuseo järjesti vuoden 1984 aikana yhteensä 14 näyttelyä. Vuosi aloitettiin professori Unto Pusan (1913 –73) tuotantoa esittelevällä näyttelyllä, jota edelsi pitkäaikainen koko maan kattava teosten kartoitustyö. Näyttelyn yhteyteen suunnitellussa multivisio-ohjelmassa esiteltiin läpileikkaus taiteilijan koko tuotannosta ja eri kehitysvaiheista.

Kansainväliseen Taide apartheidia vastaan –näyttelyyn, joka oli koottu YK:n tuella, oli kutsuttu 85 maailman eturivin taiteilijaa. Mukana oli mm. Roy Lichtenstein, Roberto Matta, Robert Motherwell, Claes Oldenburg, Robert Rauschenberg, Antonio Saura ja Antoni Tàpies. Suomesta näyttely lähti Kööpenhaminaan jatkaen eri puolille maailmaa ulottuvaa kierrostaan. Tavoitteena on, että teokset sijoitettaisiin aikanaan Etelä-Afrikkaan perustettavan nykyaikaisen taiteen museon peruskokoelmaksi.

Varrella Virran –näyttelysarjassa esiteltiin uutta suomalaista valokuvaa osana tämän päivän kuvataidetta. Perinteisemmän valokuvan lisäksi nähtiin myös neonvalo/valokuva ja musiikki/valokuva –teoksia sekä multivisio-ohjelma.

Maire Gullichsenin kokoelmista oli kesäajan esillä suomalaista ja ranskalaista taidetta, mm. Fernand Léger, Jean Arp, Victor Vasarely, Sam Vanni, Birger Carlstedt ja Unto Pusa. Yhteistyössä Pompidou-keskuksen kanssa järjestettiin Bernard Pagésin näyttely, jossa voitiin tutustua moderniin ranskalaiseen veistotaiteeseen. Lokakuussa oli vuorossa satakuntalaisten kuvataiteilijoiden esittelysarjassa taidemaalari Anja Karkku-Hohti. Vuoden viimeisessä näyttelyssä esiintyi tanskalainen kahdeksan taiteilijan ryhmä, joka työskentelee yhdessä ja pyrkii näyttelyissään mahdollisimman hallittuun kokonaistaideteokseen. Osa heistä rakentaakin teoksensa aina uudelleen kulloiseenkin tilaan ja näyttelykokonaisuuteen soveltaen.

Ruotsalaisen graafikon Carl Fredrik Reuterswärdin leikkimielisiä muotokuvia tunnetuista henkilöistä kuten Henri Matisse, Pablo Picasso, Salvador Dali, Alexander Calder tai Pontus Hultén, oli esillä pienessä näyttelysalissa, samoin kuin unkarilaisen taidemaalarin Karoly Klimon uudemmassa tuotannosta koottu näyttely.

Vaihtuvat näyttelyt vuonna 1984:

- 8.1. – 26.2. HOMMAGE A UNTO PUSA
järjestänyt Porin taidemuseo ja Suomen Taideyhdistys
- 14.1. – 5.2. EKSPRESSIONISTEJA 1940-LUVULTA
järjestänyt Porin taidemuseo ja Suomen taideakatemia
- 9.2. – 4.3. TSEKKOSLOVAKIALAISTA GRAFIIKAA JA PIENOISVEISOTKSIA
järjestänyt Porin taidemuseo ja Suomen Taiteilijaseura
- 8.3. – 8.4. OLAVI JALKASEN MUISTONÄYTTELY
järjestänyt Porin taidemuseo ja Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistys ry
- 10.4. – 13.5. TAIDE APARTHEIDIA VASTAAN
järjestänyt Les Artistes du monde contre l'apartheid –komitea
- 16.5. – 10.6. VARRELLA VIRRAN – VALOKUVIA TÄNÄÄN

järjestänyt Porin taidemuseo

- 16.5. – 10.6. PORIN TAIDEKOULUN KEVÄTNÄYTTELY
järjestänyt Porin taidemuseo ja Porin taidekoulu
- 16.6. – 12.8. SUOMALAISTA JA RANSKALAISTA TAIDETTA MAIRE GULLICHSENIN
KOKOELMISTA
järjestänyt Porin taidemuseo
- 4.8. – 26.8. CARL FREDERIK REUTERSWÄRD
järjestänyt Porin taidemuseo
- 16.8. – 30.9. BERNARD PAGES
järjestänyt Porin taidemuseo ja Musée National d'Art Moderne, Centre Georges
Pompidou
- 29.8. – 30.9. KAROLY KLIMO
järjestänyt Porin taidemuseo
- 4.10. – 5.11. ANJA KARKKU-HOHTI
järjestänyt Porin taidemuseo
- 7.10. – 31.10. ITÄMEREN IHMISIÄ JA MAISEMIA
Ystävyyskaupunkinäyttely
järjestänyt Porin kaupunki ja Stralsundin kaupunki
- 15.11. – 26.12. TRANSIT-taiteilijaryhmä Tanskasta
järjestänyt Porin taidemuseo ja Lundin taidehalli.

Poriginal –galleria

Toukokuun alusta 1984 Porin taidemuseo sai käyttöönsä pienimuotoisia vaihtuvia näyttelyitä varten kaupungin vuokraaman galleriatilan entisestä suolamakasiinista, Eteläranta 6:sta. Rakennus on uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti F.J. Lindstömin vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan. Rakennuksen omistaa Jazzin tukisäätiö, jonka kanssa Porin kaupunki on tehnyt viisivuotisen vuokrasopimuksen. Kaksikerroksinen galleria tarjoaa näyttelytilaa 235 m², mikä mahdollistaa kahdenkin näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti.

Poriginal –galleriassa järjestettiin seuraavat näyttelyt vuoden 1984 aikana:

- 10.5. – 31.5. SATAKUNTALAISIA TAITEILJOITA
Aluetaidemuseotoimintaan liittynyt gallerian avajaisnäyttely
- 1.6. – 17.6. KANKAANPÄÄN TAIDEKOULUN 3. VUOSIKURSSI
- 22.6. – 22.7. KANSAIVÄLISTÄ GRAFIIKKA
Näyttely Porin taidemuseoon sijoitetun Kansainvälisen Taiteilijaliiton
(IAA:n) grafiikkakokoelmasta
- 26.7. – 12.8. PEKKA MATTILA

LASSE KEMPAS

16.8. – 2.9.

PORIN TAITEILIJASEURA

5.9. – 23.9.

ILMARS BLUMBERGS, grafiikkaa ja julisteita
Ystävyyskaupunkinäyttely Riiasta

27.9. – 4.11.

HARRASTAJATAITEEN NÄYTTELY

8.11. – 25.11.

LARS HOLMSTRÖM, grafiikkaa
ERKKI SALOMAA, valokuvia

29.11. – 16.12.

ARS SATA

19.12. – 6.1.85

10 RANSKALAISTA MESTARIA
Ranskalainen valokuva 20. vuosisadalla.

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 1984 aikana museo oli avoinna yleisölle 315 päivää, yhteensä 2076 tuntia. Normaalisti museo on ollut avoinna päivittäin 1.1. – 31.5. kello 12-18 ja 1.6. – 31.12. kello 11-18, paitsi maanantaisin museo on ollut suljettu. Kesä kautena 1.6. – 31.8.1984, museo oli avoinna kaikkina päivinä. Näyttelyjen vaihtuessa museo tai osa museosta on ollut suljettuna 2-5 päivää.

Kävijät

Vuoden 1984 kokonaiskävijämäärä oli 49.470 henkilöä, joista ryhmissä käyneitä oli yhteensä 16.933 henkilöä (koululaisia 4.258). Kävijät jakautuivat kuukausittain seuraavasti:

tammikuu	3615
helmikuu	3110
maaliskuu	3720
huhtikuu	3855
toukokuu	4824
kesäkuu	3214
heinäkuu	7805
elokuu	3476
syyskuu	4722
lokakuu	5054
marraskuu	4159
joulukuu	1916

Museokäynnit on tilastoitu päivittäin ja ne ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin.

Avajaistilaisuudet, esitelmät ja esittelyt

Näyttelytoimintaan liittyen museossa järjestettiin useita avajaistilaisuuksia, esitelmiä ja esittelyjä. Näyttelyjen avaajiksi ja esittelijöiksi kutsuttiin museon ulkopuolelta rehtori Esa-Erik Yrjönkoski, ympäristöministeri Matti Ahde, näyttelysihteeri Chantal Bonnet (Les Artistes du monde contre l'apartheid), Kuvanveistäjä Raimo Heino, fil.kand. Kerttuli Wessman, fil.tri Paavo Hohti ja kulttuuri- ja tiedeneuvos Roland Husson.

Yleisölle on järjestetty lukuisia esittelytilaisuuksia, joissa taiteilijat ja museon henkilökunta ovat esitelleet näyttelyjä. Museossa on järjestetty useita kokouksia, joiden yhteydessä henkilökunta on esitellyt museon toimintaa, kokoelmia ja näyttelyjä.

JULKAISU JA NÄYTTELYTOIMINTA

Kertomusvuoden aikana toimitettiin kevät- ja kesäkaudella sekä syyskaudella näyttelyohjelmistotiedotteet sekä kunkin näyttelyn yhteydessä erilliset näyttelytiedotteet. Näyttelyistä järjestettiin tiedotustilaisuudet lehdistölle ja radiolle sekä painettiin esitteitä, julisteita ja kutsukortteja.

Taidemuseota ja sen toimintaa esittelevä museoesite oli jakelussa suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisenä. Taidemuseon näyttelyistä on näyttelykausittain julkaistu ilmoitus Taide-lehdessä.

Julkaisut ja painotuotteet 1984:

Hommage á Unto Pusa

Suomen- ja ruotsinkielinen, 64-sivuinen kuvitettu luettelo, koko 29,5x21 cm.

Olavi Jalkanen

Suomenkielinen, 6-sivuinen kuvitettu luettelo, koko 21x20 cm.

Varrella virran – valokuvia tänään

Suomen- ja englanninkielinen, 54-sivuinen kuvitettu luettelo, koko 29,5x21 cm.

Suomalaista ja ranskalaista taidetta Maire Gullichsenin kokoelmista, Suomen- ja ruotsinkielinen, 72-sivuinen kuvitettu luettelo, koko 20,5x20,5 cm.

Károly Klimó

Englanninkielinen, 16-sivuinen kuvitettu luettelo, koko 29,5x21 cm.

Anja Karkku-Hohti

Suomenkielinen, 30-sivuinen kuvitettu luettelo, koko 23x21 cm.

Porin taidemuseon vuosikertomus 1983

Porin taidemuseon julkaisu 3

Suomenkielinen, 54-sivuinen kuvitettu julkaisu, koko 21x21 cm.

Juliste

Hommage á Unto Pusa. Koko 70x50 cm.

Juliste

Olavi Jalkanen. Koko 70x50 cm.

Juliste

Varrella virran – valokuva tänään. Koko 61x44 cm.

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Opetusministeriö on nimennyt Porin taidemuseon Satakunnassa toimivaksi aluetaidemuseoksi 1.5.1982 lukien. Museon toimialueeseen kuuluvat opetusministeriön vuonna 1980 vahvistaman suunnitelman mukaan seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokomäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Rauman Mlk., Siikainen, Säskylä ja Ulvila.

Yhteydet kuntiin

Erillisen neuvontatyön ohella museo on jakanut kuvataidepalveluita (näyttelyt, opetusmateriaali jne.) maakunnassa mm. koulujen ja kirjastojen välityksellä. Käytännön työn järjestämiseksi taidemuseon ja kuntien välille on luotu yhteysverkosto nimeämällä tarkoitusta varten yhteyshenkilöt.

Toimintavuoden aikana aiemmin offset-monisteena toteutettu aluetaidemuseotiedote muokattiin 24-sivuiseksi, runsaasti kuvitetuksi, painetuksi SALUT – Satakunnan aluetaidemuseouutiset –lehdeksi. Tarkoituksena on tavoittaa yhä laajempi lukijakunta maakunnan kirjastojen välityksellä.

Porin kaupungin koululaitoksen ja taidemuseon yhteistyötä on edelleen jatkettu yhdessä koululautakunnan nimeämän yhdysopettajan, kuvaamataidonopettaja Arja Kujansuun kanssa. Kertomusvuoden kuluessa järjestettiin tiedotus- ja neuvottelutilaisuudet koulujen kuvaamataidonopettajille 17.1. ja 10.10.

Taidekokoelmien inventointi ja kortistointi

Porin taidemuseo tavoitteena on inventoida toiminta-alueensa kuntien ja seurakuntien sekä julkisten laitosten kokoelmat sekä merkittävimmät yksityiskokoelmat. Kertomusvuonna inventoitiin Rauman maalaiskunnan ja Noormarkun kunnan taidekokoelmat. Huittisten Lauttakylässä inventoitiin lisäksi kuvanveistäjä, professori Lauri Leppäsen veistoskokoelma suurikokoisimpia töitä lukuun ottamatta.

Inventoinnin yhteydessä taideteokset valokuvataan ja niiden museaaliset tiedot kirjataan korteille. Korteilta tiedot siirretään tietokonerekisterille, jolta ko. aineisto on Porin taidemuseon sekä kokoelman omistajan käytettävissä.

Museon omaan näyttelytoimintaan liittyen inventointiin taiteilija Anja Karkku-Hohdin tuotanto sekä Satakuntalaisia taiteilijoita-näyttelyn teokset. Poriginal-gallerian näyttelyistä inventoitiin lisäksi Kankaanpään taidekoulun kolmannen vuosikurssin näyttelyyn kuuluneet teokset. Ahlaisten kylätoimikunnan oman kylän alueelta kokoamasta näyttelystä inventoitiin otos, jonka avulla tarvittaessa on mahdollista selvittää tietyn rajatun alueen kuvataidekäsityksiä.

Lisäksi inventoitiin viisi yksittäistä eri yksityiskokoelmiin kuuluvaa työtä.

NÄYTTELYTOIMINTA

Porin taidemuseo tuottaa ja välittää kiertonäyttelyitä toiminta-alueensa kuntiin aluetaidemuseotoiminnan puitteissa. Näyttelyitä valmistettaessa on pyritty huomioimaan eri kohderyhmät sekä samalla kiertonäyttelytoiminnan asettamat vaatimukset mm. teosten soveltuvuudesta eri tyyppisiin näyttelytiloihin sekä niiden sopivuus kuljetettavaksi. Ensimmäisenä vuonna alkanut yhteistyö koulujen kanssa on myös edelleen jatkunut tiiviinä. Vuonna 1984 kiinnitettiin lasten ja nuorten ohella erityistä huomiota satakuntalaiseen taiteeseen.

Aluetaidemuseotoimintaan liittyen museo järjesti vuonna 1984 kaksi suurempaa näyttelyä. ”Anja Karkku-Hohti, maalauksia vuosilta 1957-1984” –näyttely liittyi Porin taidemuseossa pidettyjen satakuntalaisia taiteilijoita esittelevien näyttelyiden sarjaan. Tähän näyttelyyn liittyi 30-sivuinen, 4-värikuvitettu näyttelyluettelo, joka tarkastelee Anja Karkku-Hohdin kuvataiteellista kehitystä ja näkemyksiä. Näyttely oli esillä museossa 5.10.-4.11.1984.

Maakunnan kuvataiteen tämän hetkisen tilanteen kartoittamiseksi museo järjesti alueen kuvataiteilijoille avoimen jurytetun näyttelyn ”Satakuntalaisia taiteilijoita”. Näyttely oli esillä Porin galleriassa 16.5.-27.5.1984 ja esitteli 39 satakuntalaista taiteilijaa kaikkiaan 83 teoksen avulla.

Koulujen kuvataidepäivänä 15.11 museo kokeili multivisioesityksen soveltuvuutta kuvataidetapahtuman yhteyteen järjestämällä Länsi-Porin yläasteelle ja lukiolle kaikkiaan neljä näyttöstä koulun tiloissa. 28 minuutin ohjelma esitteli Unto Pusan kuvataiteellista kehitystä.

Pienoisnäyttelyiden lainaukset vuonna 1984

SATUKUVIA

Näyttely on koottu ns. päiväkotinäyttelyksi, mutta se on ollut esillä myös kouluissa ja kirjastoissa. Näyttely sisältää kahdeksan taideteosta maalauksia ja grafiikkaa seuraavilta taiteilijoilta: Nikolai Lehto, Raimo Kanerva, Sinikka Palonen, Eira Ruottunen, Pirkko Valo ja Virpi Vanas.

Kuhunkin teokseen liittyy porilaisen kirjailijan Kari Levolan runo, joka antaa erään näkökulman teokseen. Näyttelyn yhteydessä on päiväkodeilla ja kouluilla ollut mahdollisuus järjestää muita kuvataiteeseen liittyviä teemaillallisia tapahtumia

Lainajat: Noormarkun kulttuurilautakunta
Rauman MLK
Onnenkiven päiväkot

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIIKKAA 1

Näyttely sisältää 15 grafiikan eri menetelmin toteutettua teosta seuraavilta taiteilijoilta: Marjatta Hanhijoki, Ilppo Heikuri, Outi Heiskanen, Juho Karjalainen, Helmi Kuusi, Einari Levo, Helge Riskula ja Heli Salonen.

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIIKKAA 2

Näyttely sisältää 19 eri grafiikan menetelmin toteutettua taideteosta seuraavilta taiteilijoilta: Lauri Ahlgren, Marjatta Hanhijoki, Matti Helenius, Erkki Hervo, Manno Kalliomäki, Ensio Lamperg, Seppo Mattinen, Ernst Mether-Borgström, Aune Mikkonen, Antti Ojala, Tuulikki Pietilä, Helge Riskula ja Matti Waskilampi.

KUVA JA RUNO 1

Näyttely sisältää kahdeksan Väinö Rouvisen akvatinta-menetelmällä tehtyä grafiikanteosta ja kahdeksan Eeva Kilven runoa, jotka liittyvät teoksiin.

KUVA JA RUNO 2

Näyttely sisältää kahdeksan Marjatta Nuorevan grafiikantyötä ja kahdeksan Aila Meriluodon runoa.

Vuoden 1984 kuluessa valmistuivat seuraavat pienoishäyttelyt Porin kaupungin kokoelmista:

KUVA JA RUNO 3

Pentti Kaskipuro ja Pertti Nieminen

Näyttely sisältää kahdeksan Pentti Kaskipuron grafiikantyötä, joihin liittyy Pertti Niemisen runot.

Lainaajat: Kankaanpään kaupunginkirjasto
Loimaan kulttuurilautakunta

KUVA JA RUNO 4

Raimo Kanerva ja Väinö Kirsinä

Kahdeksan Raimo Kanervan serigrafiaa ja kahdeksan Väinö Kirsinän runoa.

Lainaajat: Kankaanpään kaupunginkirjasto
Loimaan kulttuurilautakunta

SUOMALAINEN VALOKUVA 1980-LUVULLA

Stefan Bremer ja Ulla Jokisalo

Näyttelyn kuusi suurikokoista työtä esittelevät valokuvataiteemme viimeisiä virtauksia.

MUUT NÄYTTELYT

Porin taidekoulun kokoelmista aluetaidemuseo kokosi grafiikan näyttelyn, jonka avulla esiteltiin grafiikan eri menetelmiä, tekotapoja ja erilaisia mahdollisuuksia lähestyä kuvallisia ongelmia. Näyttely oli esillä Noormarkussa 6.9.-27.11.1984.

Lahden julistemuseon kokoelmista yhteistyössä Lahden aluetaidemuseon kanssa koottiin näyttely Suomalainen taidenäyttelyjuliste, joka esittelee käyttögrafiikkamme kehitystä 1950-luvulta omaan aikaamme 19 julisteen avulla. Näyttely oli esillä Kankaanpään kirjastossa elokuun 1984.

Lahden julistemuseosta lainattiin myös pienoishäyttely Taikahevonen ja sirkus, joka on päiväkotilapsille ja peruskoulun ala-asteelle tarkoitettu julistenäyttely.

Lainaajat: Isosannan ala-aste
Toejoki
Ruosniemi
Uusikoivisto
Herralahdi
Kuulovammaisten koulu
Väinölä
Cygnaeus
Käppärä
Vähärauma

Tuorsniemi
Lattomeri
Preiviiki
Kyläsaari
Enäjärvi
Pihlava

Länsi-Porin koulun kuvaamataidonopetuksen käyttöön museo lainasi kaupungin kokoelmista seuraavat teokset: Anitra Lucander, ”Sommitelma” vuodelta 1964, joka oli esillä koulussa 26.1-27.2. sekä P. Osipovin teokset ”Nimetön” vuodelta 1977 ja ”Kesämaalaukset” vuodelta 1978. Työt olivat esillä 27.2.-27.3.1984.

Aluetaidemuseo osallistui läänin taidetoimikunnan kokoaman NYT-84-näyttelyn järjestämiseen Huittisissa 8.3.-20.3.1984.

Pienoisnäyttelyiden vastaanottoa katsojien keskuudessa selvitetiin tekemällä kysely Rauman maalaiskunnassa Helkkilän ja Kahman päiväkodeissa samanaikaisesti Satukuvia-näyttelyn kanssa.

Muu opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo on koonnut taidetta esittelevää tai käsittelevää opetusmateriaalia, joka näyttelyihin liittyen tai erillisenä kokonaisuutena palvelee kouluja ja muita oppilaitoksia, järjestöjä, yhteisöjä jne.

Tärkeimmän osan muodostavat diasarjat, joita vuoden lopussa oli valmiina kaikkiaan 31. Diasarjojen avulla pyritään kuvaamaan taiteen kehitystä esihistoriallisesta ajasta aina oman aikamme taiteeseen saakka. Painopiste on viimeksi mainitussa

Diasarjat pyrkivät heijastamaan myös aluetaidemuseon tehtävää toiminta-alueensa kuvataiteen kartoittajana.

Diasarjat ja esitteet:

YLEINEN TAIDEHISTORIA

EUROOPAN MODERNIN MAALAUSTAITEEN VIRTAUKSIA
1800-luvun loppupuolelta 1960-luvulle.

Sarja esittelee seuraavat ismit: Impressionismi, neoimpressionismi, naivismi, ekspressionismi, fauvismi, kubismi, futurismi, dadaismi, surrealismi sekä 1900-luvun realismi, 160 diaa.

Lainajaat: Kankaanpään kansalaisopisto
Merikarvian lukio
Meri-Porin yläaste
Porin taidekoulu
Porin työväenopisto
Rauman merenkulkuoppilaitos
Auli Vahekoski

FORME VIVANTE

Ranskan nykytaiteen perinne-näyttelystä tehty diasarja esittelee vuonna 1951-52 Pohjoismaita kiertäneen Klar Form –näyttelyn klassikot sekä pyrkii antamaan kuvan Ranskan taiteen kehityksestä 1950-luvun jälkeen. 50 diaa.

Lainaajat: Harjavallan kansalaisopisto

ITALIAN MODERNIA VEISTOTAIDETTA

Sarja esittelee 25 kuvanveistäjän mm. Marino Marinin, Alberto Vianin, Giacomo Manzun ja Emiliö Grecon teoksia. 40 diaa.

Lainaajat: Joensuun taidemuseo
Kiukaisten lukio
Porin työväenopisto

JOHDATUS MAALAUSTAITEESEEN

Primitiivinen taide, Egyptin taide, Kreikan ja Rooman taide sekä keskiajan taide. 37 diaa.

Lainaajat: Ammattikurssikeskus
Kiukaisten lukio
Meri-Porin lukio
Porin työväenopisto
Riihikeden lukio

JOHDATUS MAALAUSTAITEESEEN 2

Keskiaika ja renesanssi. 39 diaa.

Lainaajat: Cygnaeuksen koulu
Ammattikurssikeskus
Kiukaisten lukio
Meri-Porin lukio
Porin musiikkiopisto
Porin työväenopisto

JOHDATUS MAALAUSTAITEESEEN 3

Renessanssi ja barokki. 40 diaa.

Lainaajat: Cygnaeuksen koulu
Kiukaisten lukio
Meri-Porin lukio
Porin musiikkiopisto
Porin taidekoulu
Porin työväenopisto
Porin työväenopisto, Reposaaari

JOHDATUSMAALAUSTAITEESEEN 4

1700-luvulta 1900-luvulle. 46 diaa.

Lainaajat: Ammattikurssikeskus
Kiukaisten lukio
Lyseon lukio, iltalinja
Meri-Porin lukio
Porin musiikkiopisto
Porin työväenopisto
Rauman kansalaisopisto

PABLO PICASSO 1-3

1.osa käsittää kymmenen teosta vuosilta 1901-1954.

2.osa esittelee teoksia ”sinisen kauden” loppuun vuoteen 1904. 43 diaa.

3.osa käsittää töitä vuosilta 1917-1954. Näistä suurin osa tutkielmia, jotka on tehty ”Las Meninas” – teosta varten. 38 diaa.

Lainaajat: Kiukaisten lukio
Länsi-Porin lukio
Porin taidekoulu
Porin teknillinen ammattikoulu
Porin työväenopisto
Riihikedon yläaste ja lukio
Vihdin kotiteollisuuskoulu

RANSKALAISTA GRAFIIKAA

Pablo Picasso, Georges Braque, Henri de Toulouse-Lautrec, Pierre Bonnard, Edouard Vuillard, Henri Matisse. 50 diaa.

Lainaajat: Kankaanpään kansalaisopisto
Rauman kansalaisopisto
Elina Virtanen

VINCENT VAN GOGH

Vincent van Goghin taiteessa väri ja muoto tulivat taiteilijan persoonallisuuden ilmaisukeinoksi. Hänen taiteensa lähti liikkeelle impressionismista, mutta muodostui vähitellen alkuperäisen tavoitteen vastakohtaksi. Van Goghin taiteella on ollut suuri merkitys myöhempiin taidesuuntauksiin mm. fauvisteihin ja ekspressionisteihin. 38 diaa.

Lainaajat: Joensuun taidemuseo
Kankaanpään kansalaisopisto
Porin kauppaoppilaitos
Porin taidekoulu
Porin työväenopisto
Saariston yläaste

VIOLET SOL

Tanskan nuorta ekspressionismia. 10 diaa.

1900-LUVUN TAIDETTA PARIISIN MODERMIN TAITEEN MUSEON KOKOELMISTA. 50 diaa.

Lainaajat: Kiukaisten lukio
Länsi-Porin lukio

KOTIMAINEN TAIDE:

ENSIO LAMBERG

Sarja esittelee 23 dian avulla taiteilijan tuotantoa vuosilta 1940-1982.

INTO LINTURI

Satakuntalaisen ihmisen ja maiseman kuvaaja. 36 diaa. Sarjaan liittyy tutkielma Into Linturin taiteesta.

Lainaajat: Kankaanpään kansalaisopisto
Opettajainkoulutuslaitos, Turku
Porin työväenopisto

KAUKO RÄIKE

Professori Kauko Räikkeen teoksia vuosilta 1954-1982. 25 diaa.

Lainaajat: Länsi-Porin yläaste ja lukio

KOLME AKVARELLISTIA

Erkki Hirvelä, Inaru Krohn ja Carl Wargh. 33 diaa.

Lainaajat: Kaustisten kulttuuritoimisto
Oriveden opisto
Porin työväenopisto

NELJÄ MAALARIA

Neljän maalarin, Erik Granfeltin, Anitra Lucanderin, Per Steniuksen ja Rafael Wardin herkkää koloristista taidetta 1950-luvulta 1970-luvulle. 50 diaa.

SATAKUNTALAISIA TAITEILJOITA

Diasarja esittelee 16 satakuntalaista taiteilijaa 36 diakuvan avulla.

Lainaajat: Helena Kause, Kyläsaari

SATUKUVIA

Diasarja on koottu samannimisen näyttelyn pohjalta. Diojen ohessa on lainattu Kari Levolan teoksiin kirjoittamat runot. 8 diaa.

Lainajaat: Herralahden ala-aste
Onnenkiven päiväkoti
Parasta lapsille ry.
Toejoen koulu

SUOMALAISTA NAIIVISMIA

Sarja esittelee mm. Andreas Alarieston, Virpi Vanaksen, Nikolai Lehdon, Milja Aarnion ja Hannu Riikosen teoksia. 39 diaa.

Lainajaat: Lasten kuvataidekerho
Onnenkiven päiväkoti
Parasta lapsille ry.
SNS Harjunpäänosasto
Rauma mlk
Leena Levjäjärvi

Vuoden 1984 kuluessa valmistuvat seuraavat diasarjat:

ULKOLAINEN TAIDE:

Bernard Pages, veistoksia vuosilta 1971-1982.

Diasarja perustuu taiteilijan Porin taidemuseossa pitämään näyttelyyn. Se esittelee varsinaisen tuotannon lisäksi myös näyttelyn suurikokoisten veistosten kokoamisen taiteilijan valvonnassa. 36 diaa.

Lainajaat: Länsi-Porin yläaste ja lukio
Porin taidekoulu

Tšekkoslovakialaista nykygrafiikkaa.

Tšekkoslovakialaisen tämän hetken grafiikan 13 kärkinimeä Albin Brunovskystä Emile Tomanovaan.

30 diaa.

Lainajaat: Porin taidekoulu

KOTIMAINEN TAIDE

Akseli Gallen-Kallela, maalauksia ja grafiikkaa.

Diasarja esittelee taiteilijan henkilö- ja Kalevala-aiheista tuotantoa. 25 diaa.

Lainajaat: Länsi-Porin yläaste ja lukio

Anja Karkku-Hohti, maalauksia vuosilta 1957-1984.

Diasarja tarkastelee tämän satakuntalaisen taiteilijan tuotantoa 30 kuvan avulla.

Lainaajat: Länsi-Porin yläaste ja lukio
Harjavallan seudun taideseura

Lauri Leppänen, veistoksia Huittisten museon kokoelmista. 10 diaa.

Olavi Jalkanen.

Sarja esittelee tämän lähinnä satakuntalaisesta maisemasta vaikutteita saaneen akvarellistin ja öljymaalarin 20 dian avulla.

Suomen taide esihistorialliselta kaudelta 1700-luvulle.
34 diaa.

Unto Pusa.

Diasarja tarkastelee tämän merkittävän suomalaisen taiteen teoreetikon ja pedagogin tuotantoa Porin taidemuseossa pidetyn näyttelyn pohjalta. Tämä vuonna 1984 pidetty näyttely keskittyi Pusan kypsän kauden tuotantoon.
60 diaa.

Lainaajat: Joutsenon opisto
Kansalaisopisto Otsola
Joensuun taidemuseo
Länsi-Porin yläaste ja lukio
Erkki Makkonen

MUUT DIASARJAT

Taideteoksen käsittely ja pakkaus
20 diaa.

Vuonna 1984 aluetaidemuseo ryhtyi tuottamaan yhteistyössä Porin työväenopiston kanssa arkkitehtuurin historiaa käsittelevää diasarjaa. Toimintavuoden kuluessa valmistuivat diat, jotka esittelivät yleisen arkkitehtuurin kehitystä 1850-luvulta funktionalismin sekä Suomen arkkitehtuurin virtauksia vuosisadan alusta 1930-luvulle.

Läänin taiteilijan käyttöön aluetaidemuseo tuotti sarjan satakuntalaisten taiteilijoiden tuotannosta sekä taiteilijaryhmä ARS-sadan näyttelystä Porin original-galleriassa.

Varsinaisten diasarjojen lisäksi museo on pyrkinyt palvelemaan myös muin tavoin kuvamateriaalin tarvisijoita. Museon arkistosta kuvia on lainattu mm. eri maalaustaiteen menetelmien sekä museo toiminnan esittelemiseksi (mm. Jyväskylän yliopistossa). Ahkerasti kuva-arkistoa on käyttänyt mm. Porin työväenopisto.

Porin taidemuseon tietopalvelu/Satakuntaosasto

Erityistä huomioitavaa kertomusvuonna kiinnitettiin satakuntalaisen taiteen dokumentoimiseen sekä aluetaidemuseotoimintaan liittyvien tiedostojen luomiseen. Kirjastoaineistolla – kattaen kirjojen lisäksi myös näyttelyluettelot – käytössä oleva yleisen kymmenluokittelun mukainen luokittelujärjestelmä laajennettiin käsittämään myös kuvatallennekokoelmat. Tietopalvelujärjestelmän satakuntaosasto muodostuu Porin taidemuseon kirjaston ja kuvatallennekokoelmien Satakuntaan liittyvistä aineistosta, joka luokittelujärjestelmän avulla on mahdollista erottaa muista tallenteista.

Vuonna 1984 talletettiin järjestelmän puitteissa aluetaidemuseon toimesta syntyneet taiteilija Anja Karkku-Hohdin luonnoslehtiöstä sekä henkilökohtaisesta lehtileike- ja asiakirjakokoelmasta kuvatut mikrofilmit sekä taitelijan haastattelut.

Satakuntaosastolle talletettiin myös Porin taide- ja taideteollisuusyhdistyksen tekemä taiteilija Olavi Jalkasen teosinventointiaineisto.

MUU TOIMINTA

Taidemuseota ovat kertomusvuonna käyttäneet lukuisat eri järjestöt ja yhteisöt kokous-, esitelmä- ja konserttitilana. Suuosa Porin kaupunginorkesterin konserteista on järjestetty taidemuseon isossa näyttelyhallissa. Museo työn ulkopuoliset tapahtumat on pyritty järjestämään museon aukioloaikojen ulkopuolella.

Yhteistyössä Porin työväenopiston kanssa museossa järjestettiin lukukausien aikana keskimäärin kerran kuukaudessa elävänmallin piirustusiltoja, joiden ohjaajana toimivat työväenopiston opettajat.

TALOUS

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot		Tulot	
Palkat	886.244,94	Valtion osuudet	168.000,00
Muut henkilöstömenot	175.783,90	Korvaukset valtiolta	147.671,50
Tarvikkeet	227.801,93	Maksut ja korvaukset	81.708,50
Huoneistomenot	483.258,54	Vuokrat	7.460,00
Palvelukset	482.448,20	Muut tulot	<u>43.850,47</u>
Muut menot	<u>93.542,41</u>		448.690,47
	2.349.079,92		